



Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

2. ožujka 2021. *

„Žalba – Državne potpore – Intervencija privatnopravnog međubankovnog konzorcija u korist jednog od svojih članova – Odobrenje intervencije koje je dala središnja banka države članice – Pojam ‚državna potpora‘ – Pripisivost državi – Državna sredstva – Indicije na temelju kojih se može utvrditi pripisivost mjere – Iskrivljavanje pravnih i činjeničnih elemenata – Odluka kojom se potpora proglašava nespojivom s unutarnjim tržištem”

U predmetu C-425/19 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 29. svibnja 2019.,

Europska komisija, koju zastupaju P. Stancanelli, L. Flynn, A. Bouchagiar i D. Recchia, u svojstvu agenata,

žalitelj,

a druge stranke postupka su:

Talijanska Republika, koju zastupa G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija i S. Fiorentina, *avvocati dello Stato*,

Banca Popolare di Bari SCpA, prije Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA), sa sjedištem u Teramu (Italija), koju su zastupali A. Santa Maria, M. Crisostomo, E. Gambaro i F. Mazzocchi, *avvocati*, a zatim A. Santa Maria, M. Crisostomo i E. Gambaro, *avvocati*,

Fondo interbancario di tutela dei depositi, sa sjedištem u Rimu (Italija), koji zastupaju M. Siragusa, G. Scassellati Sforzolini, G. Faella i A. Comino, *avvocati*,

tužitelji u prvostupanjskom postupku,

Banca d'Italia, sa sjedištem u Rimu, koju zastupaju M. Perassi, M. Todino, L. Sciotto i O. Capolino, *avvocati*,

intervenijent u prvostupanjskom postupku,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, R. Silva de Lapuerta (izvjestiteljica), potpredsjednica, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin i N. Wahl, predsjednici vijeća, E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

* Jezik postupka: talijanski

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. listopada 2020.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom žalbom Europska komisija zahtijeva ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 19. ožujka 2019., Italija i dr./Komisija (T-98/16, T-196/16 i T-198/16, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2019:167), kojom je potonji poništio Odluku Komisije (EU) 2016/1208 od 23. prosinca 2015. o državnoj potpori SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN) koju je Italija dodijelila banci Tercas (SL 2016., L 203, str. 1., u daljnjem tekstu: sporna odluka).

Pravni okvir

- 2 Decreto legislativo n. 385, e successive modifiche e integrazioni – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (Zakonodavni dekret br. 385 i naknadne izmjene i dodaci koji sadržava pročišćeni tekst Zakona o bankama i Zakona o kreditiranju) od 1. rujna 1993. (GURI br. 230 od 30. rujna 1993. i redovni dodatak GURI-ju br. 92), u verziji koja se primjenjuje na glavni postupak (u daljnjem tekstu: TUB) povjerava Banca d'Italia (Talijanska središnja banka) ulogu nadzornog tijela za bankovni sektor te joj kao ciljeve postavlja jamčenje dobrog i razboritog upravljanja nadziranim subjektima, opće stabilnosti, učinkovitosti i konkurentnosti financijskog sustava te poštovanja odredaba o kreditiranju.
- 3 U skladu s člankom 96. stavkom 1. TUB-a, talijanske banke pristupaju jednom od sustava osiguranja depozita koji su uspostavljeni i priznati u Italiji. Kreditne unije pristupaju sustavu osiguranja depozita osnovanom u njihovu području.
- 4 U skladu s člankom 96.bis stavkom 1. TUB-a, sustavi osiguranja depozita obavljaju isplate depozita u slučaju prisilne likvidacije banaka koje imaju odobrenje za poslovanje u Italiji, pri čemu ti sustavi ipak mogu poduzeti druge vrste i oblike intervencije. U skladu s člankom 96.ter stavkom 1. točkom (d) TUB-a, Talijanska središnja banka odobrava, među ostalim, intervencije sustava osiguranja depozita „uzimajući u obzir zaštitu deponenata i stabilnost bankovnog sustava”.

Okolnosti spora

- 5 Okolnosti spora iznesene su u točkama 3. do 32. pobijane presude te ih je moguće, za potrebe ove presude, sažeti na sljedeći način.

Uključeni subjekti

- 6 Tercas-Cassa di risparmio della provincia di Teramo SpA (Banca Tercas SpA) (u daljnjem tekstu: Tercas) privatna je banka koja svoje aktivnosti obavlja uglavnom u regiji Abruzzo (Italija). Banca Popolare di Bari SCpA (u daljnjem tekstu: BPB) holding je društvo privatne bankovne grupe koja svoje aktivnosti obavlja uglavnom na jugu Italije.
- 7 Fondo interbancario di tutela dei depositi (u daljnjem tekstu: FITD) privatnopravni je međubankovni konzorcij koji su banke dobrovoljno osnovale 1987. Taj konzorcij, koji karakterizira pružanje uzajamne pomoći, osnovan je radi ostvarivanja zajedničkih interesa njegovih članova.

- 8 U skladu s člankom 1. svojeg statuta, FITD ima za cilj osigurati deponente svojih članova. Nakon što je 1996. Direktiva 94/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o sustavima osiguranja depozita (SL 1994., L 135, str. 5.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 12., str. 33.) prenesena u talijanski pravni poredak, Talijanska središnja banka priznala je FITD kao jedan od sustava osiguranja depozita kojima je dopušteno poslovati u Italiji u skladu s tim pravilima i jedini kojem su mogle pristupiti banke koje nisu kreditne unije.
- 9 U skladu s člankom 27. svojeg statuta, u slučaju prisilne likvidacije jednog od svojih članova FITD intervenira na način da njegovim deponentima isplati depozite koje su uplatili kod njega do najviše 100 000 eura po deponentu (u daljnjem tekstu: obvezna intervencija).
- 10 FITD također može intervenirati dobrovoljno u korist svojih članova, u sljedećim dvama slučajevima (u daljnjem tekstu: dobrovoljne intervencije). S jedne strane, u skladu s člankom 28. svojeg statuta, FITD može, umjesto isplate predviđene u okviru osiguranja depozita, intervenirati u transakcije prijenosa aktive i pasive u pogledu jednog od svojih članova koji su stavljeni u sustav prisilne likvidacije. S druge strane, u skladu s člankom 29. stavkom 1. tog statuta, FITD može intervenirati financiranjem, jamstvima, stjecanjem vlasničkih udjela ili na drugi način radi podrške svojem članu stavljenom pod posebnu upravu, kada postoje izgledi za oporavak i kada se očekuje manji trošak u odnosu na onaj koji bi nastao FITD-ovom intervencijom u slučaju prisilne likvidacije tog člana.
- 11 Talijanska središnja banka tijelo je javne vlasti koje obavlja funkcije središnje banke Talijanske Republike. Ima samostalnu pravnu osobnost i odvojena je od Talijanske Države. Kao članica Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), prema članku 127. stavku 5. UFEU-a, Talijanska središnja banka mora doprinositi nesmetanom vođenju politika nadležnih tijela koje se odnose na bonitetni nadzor nad kreditnim institucijama i na stabilnost financijskog sustava.
- 12 Kako bi ispunila ciljeve koje joj je utvrdio TUB, osobito u pogledu dobrog i razboritog upravljanja nadziranim institucijama, Talijanska središnja banka ima ovlast donošenja podzakonskih propisa, ovlasti nadzora, inspeksijske ovlasti kao i brojne ovlasti u pogledu davanja odobrenja. Te ovlasti Talijanskoj središnjoj banci omogućuju da intervenira u svim ključnim trenucima postojanja banke, uz poštovanje njezine poslovne samostalnosti i isključivo radi provjere je li njezino upravljanje dobro i razborito.
- 13 U okviru svojih nadležnosti Talijanska središnja banka potvrdila je, među ostalim, FITD-ov statut, u svojstvu promatrača bez prava glasa sudjeluje na FITD-ovim sastancima i u skladu s člankom 96.ter stavkom 1. točkom (d) TUB-a odobrava FITD-ove intervencije u korist njegovih članova.

Kontekst i FITD-ova intervencija u korist Tercasa

- 14 Odlukom od 30. travnja 2012., na prijedlog Talijanske središnje banke, koja je utvrdila nepravilnosti u Tercasu, Ministero dell'Economia e delle Finanze (Ministarstvo gospodarstva i financija, Italija) stavilo je Tercas pod posebnu upravu. Talijanska središnja banka imenovala je zatim posebnog povjerenika za upravljanje Tercasom tijekom trajanja posebne uprave.
- 15 Posebni je povjerenik tijekom listopada 2013., nakon što je ocijenio različite mogućnosti koje bi mogle okončati Tercasove poteškoće, započeo pregovore s BPB-om, koji je pokazao zanimanje za sudjelovanje u povećanju Tercasova kapitala, pod uvjetom da se prethodno provede revizija te banke i da FITD u cijelosti namiri svoj financijski gubitak.

- 16 Na zahtjev Tercasova posebnog povjerenika podnesen na temelju članka 29. FITD-ova statuta, izvršni odbor tog konzorcija odlučio je 28. listopada 2013. pomoći Tercasu u iznosu od najviše 280 milijuna eura. Tu je odluku FITD-ov upravni odbor potvrdio 29. listopada 2013. U skladu s člankom 96.ter stavkom 1. točkom (d) TUB-a, Talijanska središnja banka odobrila je tu mjeru podrške 4. studenoga 2013.
- 17 FITD je 18. ožujka 2014. odlučio obustaviti planiranu intervenciju s obzirom na neizvjesnosti u pogledu Tercasove ekonomske i imovinske situacije i u pogledu poreznog tretmana te intervencije. Naime, nakon što je obavljena revizija Tercasove imovine, koju je tražio BPB, došlo je do neslaganja između FITD-ovih i BPB-ovih stručnjaka. To neslaganje riješeno je zatim postupkom arbitraže.
- 18 Uzimajući u obzir zaključke koje je revizorsko-konzultantsko društvo iznijelo u izvješću od 26. svibnja 2014. i trošak intervencije u usporedbi s troškom povrata depozita u sklopu obvezne intervencije, FITD-ov izvršni i upravni odbor 30. svibnja 2014. odlučili su intervenirati u korist Tercasa.
- 19 Talijanska središnja banka 7. srpnja 2014. odobrila je FITD-ovu intervenciju u korist Tercasa. Navedenom su intervencijom predviđene tri mjere, to jest, kao prvo, ulog od 265 milijuna eura za pokriće Tercasova negativnog kapitala, kao drugo, jamstvo u iznosu od 35 milijuna eura za pokriće kreditnog rizika koji je proizlazio iz određenih Tercasovih izloženosti i, kao treće, jamstvo u iznosu od 30 milijuna eura za pokriće troškova oporezivanja prve mjere (u daljnjem tekstu: sporne mjere).
- 20 Na glavnoj skupštini Tercasovih dioničara, koju je 27. srpnja 2014. u dogovoru s Talijanskom središnjom bankom sazvao posebni povjerenik, odlučeno je, s jedne strane, da će se djelomično pokriti gubici, među ostalim, svođenjem kapitala na nulu i ukidanjem svih redovnih dionica u optjecaju i, s druge strane, povećati kapital na 230 milijuna eura izdavanjem novih redovnih dionica koje će biti ponuđene BPB-u. To povećanje kapitala provedeno je istog dana.
- 21 Posebna uprava u Tercasu ukinuta je 1. listopada 2014. i BPB je imenovao nove organe te banke.

Upravni postupak i sporna odluka

- 22 Komisija je 8. kolovoza i 10. listopada 2014. od talijanskih tijela zatražila informacije o FITD-ovoj intervenciji u korist Tercasa. Ta su tijela na te zahtjeve za informaciju odgovorila 16. rujna i 14. studenoga 2014.
- 23 Komisija je dopisom od 27. veljače 2015. obavijestila Talijansku Republiku da je u odnosu na sporne mjere odlučila pokrenuti postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. UFEU-a. Komisija je odluku o pokretanju postupka objavila 24. travnja 2015. u *Službenom listu Europske unije*.
- 24 Komisija je 23. prosinca 2015. donijela spornu odluku kojom je utvrdila da su sporne mjere, odobrene protivno članku 108. stavku 3. UFEU-a, nespojive i nezakonite potpore koje je Talijanska Republika dodijelila Tercasu te je naložila njihov povrat.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

- 25 Talijanska Republika (T-98/16), BPB (T-196/16) i FITD, koji podupire Talijanska središnja banka (T-198/16), svaki su pojedinačno podnijeli tužbu protiv sporne odluke.
- 26 Kao prvo, Opći je sud u točkama 68., 69. i 89. do 91. pobijane presude u biti utvrdio da je Komisija, kako bi se zaključilo da se mjera potpore može pripisati državi, tim više dužna iznijeti dostatne indicije kako bi dokazala da je ta mjera donesena pod utjecajem ili stvarnom kontrolom tijela javne vlasti kada je riječ o mjeri koju je donio privatni subjekt nego kada mjeru donese javno poduzeće.

Opći je sud stoga, u tom kontekstu, utvrdio da se, za razliku od situacije u kojoj se državi pripisuje mjera koju je poduzelo javno poduzeće, Komisija, u slučaju mjere koju je donio privatni subjekt, ne može ograničiti na dokazivanje toga da nije vjerojatno da tijela javne vlasti nad tim subjektom nisu imala stvarni utjecaj ili kontrolu.

- 27 Kao drugo, nakon što je u točkama 114. do 131. pobijane presude analizirao elemente koje je Komisija uzela u obzir kako bi utvrdila da se sporne mjere mogu pripisati Talijanskoj Državi, Opći je sud u njezinoj točki 132. zaključio da Komisija nije u dovoljnoj mjeri dokazala ni sudjelovanje talijanskih tijela javne vlasti u usvajanju tih mjera ni, slijedom toga, njihovu pripisivost državi u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.
- 28 Kao treće, što se tiče pojma intervencije „putem državnih sredstava” u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, Opći je sud u točki 161. pobijane presude, nakon što je u točkama 139. do 160. analizirao indicije koje su u tom pogledu iznesene u spornoj odluci, presudio da Komisija nije u dovoljnoj mjeri dokazala da su predmetna sredstva bila pod kontrolom talijanskih tijela javne vlasti i da su stoga ona mogla njima raspolagati. Posljedično, Opći je sud smatrao da Komisija, u okolnostima u kojima je FITD-ova intervencija u korist Tercasa izvršena u skladu sa statutom tog konzorcija i u interesu njegovih članova, koristeći se pritom privatnim sredstvima, nije mogla zaključiti da su zapravo navedena tijela zbog prevladavajućeg utjecaja nad FITD-om ta sredstva odlučila namijeniti za financiranje takve intervencije.
- 29 Budući da nije ispunjen prvi od uvjeta koji se zahtijevaju da bi se potpora kvalificirala kao „državna potpora” u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, odnosno da je tu potporu dodijelila država ili da se dodjeljuje putem državnih sredstava, Opći je sud poništio spornu odluku.

Postupak pred Sudom i zahtjevi stranaka u žalbenom postupku

- 30 Komisija od Suda zahtijeva da:
- ukine pobijanu presudu;
 - odbije prvostupanjske tužbene zahtjeve u mjeri u kojoj se njima osporava da sporna odluka dokazuje postojanje uvjeta za pripisivost spornih mjera državi i njihovo financiranje putem državnih sredstava;
 - vrati predmet Općem sudu kako bi on ispitao preostale tužbene razloge navedene u prvostupanjskom postupku i
 - naknadno odluči o troškovima prvostupanjskog i žalbenog postupka.
- 31 Talijanska središnja banka, FITD, BPB i Talijanska Republika od Suda zahtijevaju da:
- odbije žalbu i
 - naloži Komisiji snošenje troškova.
- 32 Aktom podnesenim tajništvu Suda 30. srpnja 2019. Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro, Montani Antaldi Srl, Fondazione Cassa di Risparmio di Fano, Fondazione Cassa di Risparmio di Jesi i Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata zatražili su da im se dopusti intervencija u ovom predmetu u potporu zahtjevu Talijanske Republike, BPB-a, FITD-a i Talijanske središnje banke.
- 33 Rješenjem predsjednika Suda od 13. studenoga 2019., Komisija/Italija i Fondo interbancario di tutela dei depositi (C-425/19 P, neobjavljeno, EU:C:2019:980) odbijen je zahtjev za intervenciju.

34 Talijanska je Republika na temelju članka 16. trećeg stavka Statuta Suda Europske unije zatražila da Sud zasjeda u velikom vijeću.

O žalbi

35 U prilog svojoj žalbi Komisija ističe dva žalbena razloga.

Prvi žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

36 Prvi žalbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 107. stavka 1. UFEU-a, podijeljen je u dva dijela.

37 Prvim dijelom Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što joj je, kako bi utvrdio jesu li ispunjeni zahtjevi pripisivosti potpore državi i njezine dodjele putem državnih sredstava, u ovom slučaju nametnuo teži teret dokazivanja od onog koji zahtijeva sudska praksa Suda.

38 Kao prvo, Komisija podsjeća na to da, na temelju te sudske prakse, kada želi utvrditi mogu li se tijelima javne vlasti pripisati mjere koje je donio subjekt odvojen od države, ona mora podnijeti dokaz, pomoću skupa indicija koje proizlaze iz slučaja, o sudjelovanju navedenih tijela u usvajanju predmetne mjere ili njihovu utjecaju na njega, tako da dokaže vjerojatnost sudjelovanja tijela javne vlasti ili, barem, da je malo vjerojatno da ona nisu sudjelovala. Suprotno tomu, Komisija ne mora dokazati postojanje konkretnog poticanja ili obvezujućih uputa tih tijela subjektu koji je konkretno dodijelio potporu. Također nije nužno da dokaže stvaran utjecaj tog sudjelovanja na ponašanje subjekta niti da dokaže da bi njegovo ponašanje bilo drukčije da je djelovao samostalno. U tom pogledu, osobito, Komisija pojašnjava da ne mora dokazati da pripisivost neke mjere državi pretpostavlja da se javni interes razlikuje od interesa tog subjekta. Naposljetku, dokazni standard koji se zahtijeva sudskom praksom Suda ne razlikuje se ovisno o vlasništvu, javnom ili privatnom, subjekta koji dodjeljuje potporu.

39 Prema mišljenju Komisije, Opći je sud u točkama 69. i 89. do 91. pobijane presude povrijedio navedenu sudsku praksu time što joj je, kako bi dokazala pripisivost mjere potpore tijelima javne vlasti i da je intervencija ostvarena putem državnih sredstava, nametnuo obvezu da ispuni stroži dokazni standard od onog predviđenog u sudskoj praksi i to samo zato što je u ovom slučaju mjeru potpore dodijelio privatni subjekt.

40 Iz toga, prema mišljenju Komisije, proizlazi da je Opći sud u točkama 114., 116., 117. i 127. pobijane presude pogrešno ocijenio indicije koje je u tom pogledu iznijela u spornoj odluci. Konkretno, Opći je sud pogrešno smatrao da je Komisija trebala pozitivno dokazati da su sporne mjere donesene pod prevladavajućim utjecajem tijela javne vlasti kao i da je ta institucija morala dokazati da su ta tijela bila uključena u sve faze donošenja tih mjera, dajući obvezujuće upute i da je sudjelovanje tijela javne vlasti utjecalo na sadržaj navedenih mjera.

41 Osim toga, Komisija ističe da joj je nelogično nametnut teži teret dokazivanja u slučaju kada je subjekt koji je donio mjere privatni subjekt, s obzirom na to da ona u takvoj situaciji po definiciji može raspolagati samo manjim brojem indicija koje dokazuju sudjelovanje tijela javne vlasti. Konkretno, u nedostatku prirodnih veza, to sudjelovanje treba moći dokazati na osnovi manje vidljivih indicija.

42 Kao drugo, Komisija podredno tvrdi da je FITD subjekt kojem je Talijanska Republika povjerila posebne odgovornosti na temelju Direktive 94/19. Slijedom toga, s obzirom na sudsku praksu Suda u području izravnog učinka direktiva koje nisu prenesene ili su pogrešno prenesene, osobito na presudu od 10. listopada 2017., Farrell (C-413/15, EU:C:2017:745), taj konzorcij moguće je smatrati emanacijom Talijanske Države. Zbog toga, iako Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava time što je

smatrao da se zahtijeva stroži dokazni standard u slučaju da je subjekt koji dodjeljuje mjere potpore privatni subjekt, on je u pobijanoj presudi ipak počinio pogrešku koja se tiče prava time što je na FITD primijenio razliku između privatnih i javnih subjekata u pogledu zahtjeva koji se odnose na pripisivost potpore državi i njezinu dodjelu putem državnih sredstava.

- 43 Kao treće, Komisija podsjeća na to da, na temelju članka 11. stavka 3. Direktive 2014/49/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o sustavima osiguranja depozita (SL 2014., L 173, str. 149. i ispravci SL 2014., L 212, str. 47. i SL 2014., L 309, str. 37.), sustavi osiguranja depozita mogu, kako bi se spriječila propast kreditne institucije, usvojiti „alternativne mjere”. Međutim, korištenje takvim instrumentom podliježe uvjetu da u odnosu na dotičnu kreditnu instituciju nije poduzeta nikakva sanacijska mjera. U skladu s člankom 32. stavkom 4. točkom (d) Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2014., L 173, str. 190. i ispravak SL 2015., L 216, str. 9.), sanacijska mjera može se poduzeti ako su nužne „izvanredne javne financijske potpore”, koje su u članku 2. stavku 1. točki 28. te direktive definirane kao „državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU[-a]”.
- 44 Dakle, budući da je Komisiji, s obzirom na to da Opći sud primjenjuje stroži dokazni standard, praktički nemoguće dokazati da su korištena državna sredstva i da su mjere koje poduzimaju sustavi osiguranja depozita pripisive državi kada ih čine privatne banke, ti bi sustavi stalno mogli donositi „alternativne mjere” u smislu članka 11. stavka 3. Direktive 2014/49 a da ne moraju pokrenuti postupak sanacije iz članka 32. Direktive 2014/59. Slijedom toga, pobijana presuda omogućuje državama članicama i bankama da zaobiđu ili, u svakom slučaju, oslabe učinke zakonodavstva iz područja bankovne unije.
- 45 Drugim dijelom prvog žalbenog razloga Komisija tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što nije proveo opću analizu dokaza koje je ta institucija podnijela kako bi dokazala da su uvjeti za pripisivost i državna sredstva u ovom slučaju bili ispunjeni.
- 46 Time je Opći sud odstupio od sudske prakse Suda prema kojoj dokaznu vrijednost indicija treba ocijeniti ispitujući ih u cjelini i to čak i ako potonje, uzete pojedinačno i izvan konteksta, nisu nužno odlučujuće.
- 47 Zauzimanje takvog pogrešnog stava, kao prvo, u točkama 96. do 99. pobijane presude, navelo je Opći sud da utvrdi da su FITD-ove intervencije usmjerene na privatne interese njegovih članova a da pritom ne navede razloge koji bi mogli opravdati takvu tvrdnju. Kao drugo, u točkama 100. do 106. pobijane presude Opći je sud zanemario prirodu javne ovlasti koja je talijanskim zakonodavstvom dodijeljena FITD-u, time što je presudio da se on ograničava na obvezne intervencije, odnosno povrat depozita. Međutim, prema mišljenju Komisije, dobrovoljne intervencije usko su povezane s obveznim intervencijama s obzirom na to da se prve mogu provesti samo ako su manje skupe u odnosu na eventualnu obveznu intervenciju. Kao treće, u točkama 115., 116. i 126. pobijane presude Opći je sud pogrešno odbio jednu od indicija koje je Komisija iznijela u pogledu sudjelovanja Talijanske središnje banke u dodjeli spornih mjera, iako su se na temelju tih indicija, promatranih zajedno, sporne mjere mogle pripisati Talijanskoj Državi.
- 48 Talijanska Republika, BPB, FITD i Talijanska središnja banka prije svega tvrde da je prvi žalbeni razlog nedopušten. U tom pogledu, smatraju da Komisija, pod izgovorom pozivanja na pogrešku koja se tiče prava koju je počinio Opći sud, želi od Suda ishoditi novu ocjenu činjenica i dokaza u odnosu na onu iz pobijane presude, osobito što se tiče pripisivosti spornih mjera državi i prirode ovlasti dodijeljene FITD-u.

- 49 Talijanska Republika usto ističe nedopuštenost Komisijina argumenta prema kojem je Opći sud trebao analizirati dokaze uzimajući u obzir kontekst pregovora koji su se odvijali između FITD-a, BPB-a i posebnog povjerenika jer se u žalbi ne osporavaju točke 125. do 132. pobijane presude, u kojima je Opći sud ispitao to pitanje.
- 50 Podredno, Talijanska Republika, BPB, FITD i Talijanska središnja banka smatraju da prvi žalbeni razlog nije osnovan.
- 51 Komisija osporava argumente koji se odnose na navodnu nedopuštenost prvog žalbenog razloga, tvrdeći da se tim žalbenim razlogom ističe pitanje pravnog kriterija na koji se Opći sud oslonio prilikom ispitivanja dokaza podnesenih radi dokazivanja utjecaja koji su talijanska tijela imala na FITD-ove odluke.

Ocjena Suda

– Dopuštenost

- 52 Iz članka 256. stavka 1. UFEU-a i članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije proizlazi da je žalba ograničena na pitanja prava i da je stoga Opći sud jedini nadležan za utvrđivanje i ocjenu relevantnih činjenica kao i dokaza. Ocjena činjenica i dokaza stoga ne čini, osim u slučaju njihova iskrivljavanja, pravno pitanje koje je kao takvo podložno nadzoru Suda u okviru žalbe. Takvo iskrivljavanje mora jasno proizlaziti iz dokumenata u spisu a da nije potrebno provoditi novu ocjenu činjenica i dokaza (presuda od 10. srpnja 2019., VG/Komisija, C-19/18 P, EU:C:2019:578, t. 47. i navedena sudska praksa).
- 53 Suprotno tomu, kada je Opći sud utvrdio ili ocijenio činjenice, Sud je nadležan za provođenje svojeg nadzora, s obzirom na to da je Opći sud kvalificirao njihovu pravnu prirodu i iz njih izveo pravne posljedice (presuda od 22. studenoga 2012., E.ON Energie/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, t. 65. i navedena sudska praksa). Ovlast nadzora Suda proteže se, među ostalim, na pitanje jesu li poštovana pravila o teretu dokazivanja i izvođenju dokaza kao i na pitanje je li Opći sud primijenio pravilne pravne kriterije prilikom svoje ocjene činjenica i dokaza (vidjeti u tom smislu presudu od 18. siječnja 2017., Toshiba/Komisija, C-623/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:21, t. 39. i navedenu sudska praksu).
- 54 U ovom slučaju, kao prvo, valja utvrditi da Komisija svojom argumentacijom u okviru prvog žalbenog razloga ne kritizira činjeničnu ocjenu koju je Opći sud donio u pogledu dokazne vrijednosti indicija koje mu je podnijela, nego primjenu pravila u području tereta dokazivanja i izvođenja dokaza koju je proveo Opći sud u svrhu ocjene tih indicija kao i kvalifikacije spornih mjera.
- 55 Kao drugo, kada je riječ o prigovoru nedopuštenosti spomenutom u točki 49. ove presude, valja podsjetiti na to da iz članka 256. stavka 1. drugog podstavka UFEU-a, članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i članka 168. stavka 1. točke (d) Poslovnika Suda proizlazi da se u žalbi moraju točno navesti osporavani dijelovi presude čije se ukidanje traži kao i pravni argumenti koji posebno podupiru taj zahtjev, inače će žalba ili dotični žalbeni razlog biti nedopušten (presuda od 10. srpnja 2014., Telefónica i Telefónica de España/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, t. 29. i navedena sudska praksa). Međutim, u ovom je slučaju dovoljno istaknuti da je Komisija u svojoj žalbi pojasnila da osporava, među ostalim, točku 126. pobijane presude.
- 56 U tim je okolnostima prvi žalbeni razlog dopušten.

– *Meritum*

- 57 Što se tiče prvog dijela prvog žalbenog razloga, valja najprije podsjetiti na to da kvalifikacija „državne potpore” u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a pretpostavlja ispunjenje četiriju uvjeta, odnosno postojanje intervencije države ili intervencije putem državnih sredstava, mogućnosti da ta intervencija utječe na trgovinu među državama članicama, da ona daje selektivnu prednost svojem korisniku i da narušava ili prijeteći da će narušiti tržišno natjecanje (presuda od 15. svibnja 2019., Achema i dr., C-706/17, EU:C:2019:407, t. 46. i navedena sudska praksa).
- 58 U pogledu postojanja intervencije države ili intervencije putem državnih sredstava, jedinog uvjeta o kojem je ovdje riječ, valja podsjetiti na to da se prednosti, da bi ih se moglo kvalificirati kao „potporu” u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, moraju izravno ili neizravno dodjeljivati putem državnih sredstava s jedne strane te moraju biti pripisive državi s druge strane (presuda od 15. svibnja 2019., Achema i dr., C-706/17, EU:C:2019:407, t. 47. i navedena sudska praksa).
- 59 Što se konkretno tiče pripisivosti mjere državi, Sud je presudio da se ona ne može izvesti iz same okolnosti da je navedenu mjeru donijelo javno poduzeće. Naime, čak i ako postoji mogućnost da država nadzire javno poduzeće i ima prevladavajući utjecaj na njegovo poslovanje, ne može se automatski pretpostaviti da je u konkretnom slučaju stvarno obavljen nadzor. Potrebno je također ispitati može li se smatrati da su tijela javne vlasti bila na bilo koji način uključena u usvajanje predmetnih mjera (vidjeti u tom smislu presude od 16. svibnja 2002., Francuska/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, t. 50. do 52.; od 23. studenoga 2017., SACE i Sace BT/Komisija, C-472/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:885, t. 34. kao i od 10. prosinca 2020., Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, t. 46.).
- 60 Tako se zaključak o pripisivosti državi određene mjere potpore koju je donijelo javno poduzeće može donijeti na temelju svih indicija koje proizlaze iz okolnosti konkretnog slučaja i iz konteksta u kojem je ta mjera donesena. U tom se pogledu ne može tražiti dokazivanje na temelju precizne upute kojom su tijela javne vlasti konkretno potaknula javno poduzeće da poduzme predmetnu mjeru potpore (vidjeti u tom smislu presude od 16. svibnja 2002., Francuska/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, t. 53. i 55.; od 23. studenoga 2017., SACE i Sace BT/Komisija, C-472/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:885, t. 35. i od 10. prosinca 2020., Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, t. 47. i navedenu sudska praksu).
- 61 Posebice, relevantna je svaka indicija koja u konkretnom slučaju upućuje bilo na sudjelovanje tijela javne vlasti ili na to da je malo vjerojatno da tijela javne vlasti nisu sudjelovala u usvajanju mjere, uzimajući također u obzir njezin doseg, sadržaj ili uvjete koje sadržava, bilo na nepostojanje sudjelovanja navedenih tijela u usvajanju navedene mjere (presuda od 10. prosinca 2020., Comune di Milano/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, t. 48.).
- 62 Među indicijama na temelju kojih se može zaključiti da takva pripisivost postoji su, osim toga, činjenica da predmetno javno poduzeće nije moglo donijeti spornu odluku bez uzimanja u obzir zahtjeva tijela javne vlasti ili direktiva tijela javne vlasti, sudjelovanje javnog poduzeća u strukturama javne uprave, priroda njegovih aktivnosti i njihovo izvršavanje na tržištu u uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja s privatnim subjektima, pravni položaj poduzeća ili pak stupanj nadzora koji nadležna tijela javne vlasti provode (vidjeti u tom smislu presude od 16. svibnja 2002., Francuska/Komisija, C-482/99, EU:C:2002:294, t. 55. i 56. i od 23. studenoga 2017., SACE i Sace BT/Komisija, C-472/15 P, neobjavljena, EU:C:2017:885, t. 36.).
- 63 U ovom slučaju najprije valja istaknuti da je Opći sud u točki 70. pobijane presude utvrdio da Komisija u spornoj odluci nije pokušala jasno razlikovati zahtjev koji se odnosi na pripisivost potpore državi od zahtjeva koji se odnosi na državna sredstva. Isto tako, Komisija u svojoj žalbi u pogledu tog drugog zahtjeva samo ističe da je Opći sud u točki 91. pobijane presude uputio na vlastito obrazloženje u vezi

sa zahtjevom pripisivosti. Naposljetku, u okviru prvog dijela prvog žalbenog razloga Komisija se ne poziva ni na jedan od razloga navedenih u točkama 133. do 161. pobijane presude, koji se odnose posebno na ispitivanje zahtjeva u vezi s korištenjem državnih sredstava.

- 64 U tim okolnostima valja ispitati samo uvjet koji se odnosi na pripisivost spornih mjera talijanskim tijelima.
- 65 Kao prvo, najprije valja istaknuti da je Opći sud u točkama 63. do 68. i 83. do 86. pobijane presude podsjetio na sudsku praksu Suda u vezi s pripisivošću potpore tijelima javne vlasti kada prednosti dodjeljuju subjekti odvojeni od države. Konkretno, u točki 68. pobijane presude Opći je sud istaknuo, upućujući na točke 50. do 52. i 55. presude od 16. svibnja 2002., Francuska/Komisija (C-482/99, EU:C:2002:294), da se čak i u situaciji u kojoj je potporu dodijelilo javno poduzeće ne može pretpostaviti da tijela javne vlasti imaju kontrolu i da Komisija, kako bi utvrdila stupanj sudjelovanja tijela javne vlasti u dodjeljivanju potpore preko javnog poduzeća, mora raspolagati skupom indicija koje proizlaze iz okolnosti slučaja i konteksta u kojem je financijska potpora provedena.
- 66 Opći je sud tek nakon što je podsjetio na tu sudsku praksu u točki 69. pobijane presude smatrao da se „Komisijina obveza” da raspoláže takvim indicijama „tim više” primjenjuje kada predmetnu mjeru donosi privatni subjekt. Naime, kao što je to Opći sud istaknuo u toj točki 69., Komisija se ne može osloniti na postojanje povezanosti na osnovi vlasništva kapitala između takvog subjekta i države jer takve veze ne postoje u takvoj situaciji.
- 67 Upravo je s obzirom na ta razmatranja Opći sud u točkama 87. do 90. te presude presudio da se Komisija u ovom slučaju ne može osloniti na malu vjerojatnost nepostojanja stvarnog utjecaja i nadzora tijela javne vlasti nad privatnim subjektom koji dodjeljuje potporu, nego da, naprotiv, u takvoj situaciji ta institucija tim više mora iznijeti i potkrijepiti „dovoljne indicije” kojima je moguće dokazati da je predmetna mjera donesena pod stvarnim utjecajem i nadzorom tijela javne vlasti i da se zato ona može pripisati državi.
- 68 Naposljetku, Opći je sud u točkama 94. do 132. pobijane presude analizirao indicije koje je iznijela Komisija, a zatim je nakon te analize utvrdio da se sporne mjere ne mogu pripisati talijanskim tijelima.
- 69 Time što je došao do utvrđenja iznesenih u točkama 68. i 69. kao i 88. do 90. pobijane presude, Opći sud nije zanemario sudsku praksu navedenu u točkama 58. do 62. ove presude, prema kojoj je na Komisiji da na temelju skupa indicija dokaže da su predmetne mjere pripisive državi niti je, prema tome, Komisiji nametnuo obvezu da ispuni viši dokazni standard samo zato što je FITD privatni subjekt.
- 70 Naime, takvim je utvrđenjima Opći sud, s jedne strane, samo uzeo u obzir, kao što to osobito proizlazi iz točaka 87. i 88. pobijane presude, objektivne razlike između situacije u kojoj je subjekt koji dodjeljuje potporu javno poduzeće i one u kojoj je, kao u ovom slučaju, taj subjekt, odnosno FITD, privatnik.
- 71 S druge strane, u točkama 69., 89. i 90. pobijane presude Opći je sud izveo zaključke iz tih objektivnih razlika kako bi pojasnio vrstu indicija na temelju kojih bi se, u ovom slučaju, mogla dokazati pripisivost spornih mjera talijanskim tijelima.
- 72 Stoga, suprotno onomu što tvrdi Komisija, u situaciji u kojoj je, kao u ovom slučaju, subjekt koji je dodijelio potporu privatnopravn, indicije kojima se može dokazati pripisivost mjere državi razlikuju se od onih koje se zahtijevaju u slučaju kada je subjekt koji je dodijelio potporu javno poduzeće.

- 73 Na taj način Opći sud nije odredio različite dokazne standarde, nego je, naprotiv, primijenio sudsku praksu navedenu u točki 60. ove presude, prema kojoj indicije koje mogu dokazati pripisivost mjere potpore proizlaze iz okolnosti slučaja i iz konteksta u kojem je ta mjera donesena, pri čemu je dosta relevantno nepostojanje povezanosti na osnovi vlasništva kapitala između takvog subjekta i države.
- 74 Osim toga, Komisijin argument prema kojem je Opći sud pripisivost spornih mjera talijanskim tijelima uvjetovao činjenicom da su ta tijela utjecala na sve faze provedbe predmetne FITD-ove intervencije temelji se na pogrešnom tumačenju točke 114. pobijane presude. Naime, Opći je sud u navedenoj točki samo podsjetio na to da je potrebno ispitati elemente na temelju kojih je sama Komisija u spornoj odluci smatrala da navedena tijela imaju ovlast i mogućnost utjecati na sve faze postupka provedbe spornih mjera.
- 75 Isto tako, Komisija pogrešno tvrdi da je Opći sud u točki 116. pobijane presude presudio da, u svrhu utvrđivanja pripisivosti državi mjere koju je donio privatni subjekt, Komisija mora dokazati utjecaj sudjelovanja tijela javne vlasti na navedenu mjeru. Naime, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 97. svojeg mišljenja, Opći sud u toj točki 116. nije ispitao je li intervencija Talijanske središnje banke imala konkretan utjecaj na sadržaj spornih mjera, nego je samo utvrdio, s jedne strane, da to nacionalno tijelo nema nikakvu ovlast utjecati na sadržaj intervencija i, s druge strane, da Talijanska središnja banka ima samo ovlast provjeravati jesu li navedene mjere usklađene s regulatornim okvirom za potrebe bonitetnog nadzora.
- 76 Naposljetku, u točkama 117. i 127. pobijane presude Opći sud nije čak ni presudio da utvrđenje pripisivosti spornih mjera talijanskim tijelima podrazumijeva da Komisija utvrdi da Talijanska središnja banka ima ovlast naložiti sustavima osiguranja depozita donošenje intervencijskih mjera poput spornih mjera. Naime, u okviru ispitivanja indicija koje je Komisija iznijela u spornoj odluci kako bi zaključila da se sporne mjere mogu pripisati talijanskoj državi, Opći je sud samo utvrdio da poziv Talijanske središnje banke FITD-u i BPB-u da postignu uravnotežen dogovor nije imao za cilj dati naznake tim strankama niti je imao ikakav utjecaj na FITD-ovu odluku da putem spornih mjera intervenira u korist Tercasa.
- 77 Kao drugo, kad je riječ o Komisijinim argumentima koji se odnose na FITD-ovu prirodu, valja podsjetiti na to, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 128. i 129. svojeg mišljenja, da je pojam „emanacije države” Sud uspostavio kako bi se pojedinci mogli pozivati na bezuvjetne i dovoljno precizne odredbe direktive koja nije prenesena ili koja nije pravilno prenesena protiv tijela ili subjekata koji su pod vlašću ili nadzorom države ili imaju posebne ovlasti šire od onih koje proizlaze iz pravila koja se primjenjuju na odnose između pojedinaca (vidjeti u tom smislu presudu od 10. listopada 2017., Farrell, C-413/15, EU:C:2017:745, t. 33.). Stoga taj pojam nije razvijen kako bi se mjere koje su donijela takva tijela ili subjekti mogle kvalificirati kao državna potpora te se stoga ne može primijeniti na pitanje pripisivosti državi mjera potpore.
- 78 Kao treće, što se tiče opasnosti zaobilaženja zakonodavstva iz područja bankovne unije, dovoljno je istaknuti da se Komisijin argument temelji na pretpostavci prema kojoj bi navodni stroži dokazni standard u pogledu pripisivosti državi, koji je Opći sud primijenio, praktički onemogućio Komisiji da dokaže tu pripisivost u pogledu mjera koje su donesene u sustavima osiguranja depozita. Međutim, s jedne strane, iz točaka 65. do 73. ove presude proizlazi da Opći sud u pobijanoj presudi nije primijenio takav stroži standard dokazivanja. S druge strane, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 125. svojeg mišljenja, čak i ako bi se smatralo da se u ovom slučaju sporne mjere ne mogu pripisati Talijanskoj Državi, ta okolnost ne znači da se mjera koju je donio sustav osiguranja depozita nikada ne može kvalificirati kao državna potpora i da stoga nikad ne može pokrenuti postupak sanacije iz članka 32. Direktive 2014/59. Naime, takva bi kvalifikacija bila moguća, ali bi ovisila o obilježjima sustava osiguranja depozita i konkretne mjere.
- 79 S obzirom na sva ta razmatranja, prvi dio prvog žalbenog razloga valja odbiti.

- 80 Što se tiče drugog dijela prvog žalbenog razloga, valja utvrditi da se on temelji na pogrešnom tumačenju pobijane presude s obzirom na to da, suprotno onomu što tvrdi Komisija, Opći sud nije propustio provesti opću analizu indicija koje je ona iznijela kako bi dokazala da je FITD-ova intervencija pripisiva Talijanskoj Državi.
- 81 Naime, kao prvo, Opći je sud u točkama 71. do 82. pobijane presude izložio, saževši ih, skup tih indicija.
- 82 Kao drugo, u okviru ispitivanja dosega javnih ovlasti povjerenih FITD-u, Opći je sud u točkama 96. do 105. pobijane presude analizirao skup indicija koje je Komisija iznijela u tom pogledu. Tek je nakon provođenja te analize Opći sud u točki 106. te presude zaključio da FITD-ova dobrovoljna intervencija, poput one o kojoj je riječ u ovom slučaju, s obzirom na to da joj je svrha različita od one koja se odnosi na isplate depozita predviđene Direktivom 94/19, ne čini provedbu javnih ovlasti.
- 83 Kao treće, u okviru ispitivanja FITD-ove autonomije prilikom donošenja spornih mjera, nakon što je podsjetio na to da FITD djeluje „u interesu [svojih članova]” i da ga „nijedan organizacijski element” ne povezuje s talijanskim tijelima javne vlasti, Opći je sud u točki 114. pobijane presude utvrdio da elemente koje je Komisija iznijela u spornoj odluci valja analizirati „u tom kontekstu”. Opći je sud u navedenoj točki 114. također utvrdio da valja provjeriti jesu li „indicije” koje je Komisija iznijela bile dovoljne za dokazivanje pripisivosti spornih mjera Talijanskoj Državi. Opći je sud tu provjeru proveo u točkama 115. i 131. pobijane presude, uključujući, osobito, analizu „konteksta u kojem je [bila] usvojena FITD-ova intervencija u korist Tercasa” u točkama 125. do 127. navedene presude.
- 84 U tim okolnostima valja utvrditi da je, kao što to proizlazi iz točke 132. pobijane presude, Opći sud na temelju analize skupa indicija koje je Komisija iznijela, postavljenih u njihovu kontekstu, i stoga u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 60. ove presude, presudio da je ta institucija počinila pogrešku koja se tiče prava time što je u uvodnoj izjavi 133. sporne odluke smatrala da je dokazala da su talijanska tijela izvršavala znatnu javnu kontrolu prilikom određivanja FITD-ove intervencije u korist Tercasa.
- 85 S obzirom na prethodna razmatranja, potrebno je odbiti drugi dio prvog žalbenog razloga pa stoga i prvi žalbeni razlog u cijelosti.

Drugi žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

- 86 Svojim drugim žalbenim razlogom Komisija tvrdi da je Opći sud iskrivio predmetne činjenice kao i talijansko pravo.
- 87 Kao prvo, Opći je sud u točki 116. pobijane presude očito iskrivio sadržaj članka 96.ter stavka 1. TUB-a time što je presudio da je Talijanska središnja banka izvršavala samo nadzor zakonitosti, a ne svrhovitosti, spornih mjera. Naime, budući da iz navedene odredbe proizlazi da Talijanska središnja banka odobrava intervencije podrške bankama „uzimajući u obzir zaštitu deponenata i stabilnost bankovnog sustava”, nadzor koji to tijelo javne vlasti može provesti prekoračuje jednostavnu provjeru zakonitosti spornih mjera, tako da bi ona mogla biti navedena provjeravati odgovaraju li takve mjere ciljevima bankarske i financijske politike.
- 88 Kao drugo, Komisija tvrdi da je Opći sud u točkama 153. i 154. pobijane presude iskrivio sadržaj članka 21. FITD-ova statuta time što je presudio da se metoda financiranja dobrovoljnih intervencija razlikuje od one za obvezne intervencije.

- 89 U tom pogledu, Komisija pojašnjava da se na temelju činjenice da točka 153. pobijane presude počinje izrazom „usto” ne može zaključiti da je argumentacija koju sadržava suvišna i da su, slijedom toga, prigovori izneseni protiv te argumentacije bespredmetni. Naime, prema Komisijinu mišljenju, Opći je sud upravo u toj točki odbio njezin argument prema kojem su doprinosi koje su članovi konzorcija uplatili FITD-u obvezujući i stoga čine državna sredstva.
- 90 Talijanska Republika, BPB, FITD i Talijanska središnja banka prije svega tvrde da je drugi žalbeni razlog nedopušten a, podredno, da je neosnovan i u svakom slučaju bespredmetan.

Ocjena Suda

- 91 Svojim drugim žalbenim razlogom Komisija tvrdi da je Opći sud u točkama 116., 153. i 154. pobijane presude iskrivio predmetno nacionalno pravo odnosno činjenice.
- 92 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 52. ove presude, ocjena činjenica nije, osim u slučaju njihova iskrivljavanja, pravno pitanje koje kao takvo podliježe nadzoru Suda.
- 93 Isto tako, što se tiče ispitivanja u okviru žalbe ocjene Općeg suda glede nacionalnog prava, Sud je nadležan samo utvrditi je li došlo do iskrivljavanja tog prava (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2017., TV2/Danmark/Komisija, C-649/15 P, EU:C:2017:835, t. 49. i navedenu sudsku praksu).
- 94 Naposljetku, i kao što je navedeno u točki 52. ove presude, iskrivljavanje mora proizlaziti iz sadržaja spisa a da nije potrebna nova ocjena činjenica i dokaza (vidjeti u tom smislu presudu od 9. studenoga 2017., TV2/Danmark/Komisija, C-649/15 P, EU:C:2017:835, t. 50. i navedenu sudsku praksu).
- 95 U ovom slučaju, što se tiče navodnog iskrivljavanja nacionalnog prava, valja istaknuti da je Opći sud u točki 116. pobijane presude podsjetio na to da, u skladu s člankom 96.ter stavkom 1. točkom (d) TUB-a, Talijanska središnja banka odobrava intervencije sustava osiguranja depozita „uzimajući u obzir zaštitu deponenata i stabilnost bankovnog sustava”.
- 96 Na temelju teksta te odredbe može se zaključiti da je Talijanska središnja banka ovlaštena, poput drugih tijela koja su također zadužena za zaštitu javnih interesa, provoditi nadzor intervencija sustava osiguranja depozita s obzirom na regulatorni okvir koji je na snazi, kako bi zaštitila navedene interese.
- 97 Osim toga, valja istaknuti da je u istoj točki 116. pobijane presude Opći sud podsjetio na regulatorni okvir kojeg je članak 96.ter stavak 1. točka (d) TUB-a dio, s obzirom na koji, prema njegovu mišljenju, tu odredbu treba tumačiti. Stoga, na temelju članka 5. TUB-a, Talijanska središnja banka izvršava nadzorne funkcije „uzimajući u obzir dobro i razborito upravljanje nadziranim institucijama, opću stabilnost, učinkovitost i konkurentnost financijskog sustava te poštovanje primjenjivih odredaba”. Isto tako, iz navedene točke 116. pobijane presude proizlazi da prema članku 19. TUB-a Talijanska središnja banka odobrava određen broj ključnih odluka banaka, poput stjecanja.
- 98 U tim okolnostima, suprotno onomu što tvrdi Komisija, iz izraza „uzimajući u obzir zaštitu deponenata i stabilnosti bankovnog sustava” iz članka 96.ter stavka 1. točke (d) TUB-a ne proizlazi očito da Talijanska središnja banka provodi nadzor svrhovitosti intervencija sustava osiguranja depozita, kao što su sporne mjere, zbog čega Komisija nije dokazala da je Opći sud u točki 116. pobijane presude iskrivio tu odredbu time što je presudio da Talijanska središnja banka provodi samo provjeru usklađenosti mjera intervencije s regulatornim okvirom za potrebe bonitetnog nadzora.

- 99 Što se tiče navodnog iskrivljavanja članka 21. FITD-ova statuta, valja istaknuti da se Komisijini argumenti temelje na pogrešnom tumačenju pobijane presude jer, suprotno onomu što tvrdi ta institucija, Opći sud u točkama 153. i 154. te presude nije presudio da se metoda financiranja dobrovoljnih intervencija razlikuje od one obveznih intervencija.
- 100 Naime, s jedne strane, u okviru ispitivanja navodno obvezujuće prirode doprinosa kojima se FITD koristio za provedbu predmetne intervencije, Opći sud je u točki 153. pobijane presude, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 177. svojeg mišljenja, samo utvrdio da su se, za razliku od sredstava potrebnih za funkcioniranje konzorcija, navedeni doprinosi smatrali predujmovima „koje su uplaćivali članovi FITD-a i kojima je on upravljao u svojstvu nalagoprимca”.
- 101 S druge strane, u točki 154. pobijane presude Opći je sud presudio da se, kad je riječ o dobrovoljnim intervencijama, na privatnopravnoj odredbi statuta temelji obveza uplate doprinosa za intervenciju, a ne metoda financiranja doprinosa, s obzirom na to da je Opći sud naglasio da se obveza interveniranja temelji na regulatornoj odredbi kada je FITD „posebno ovlastila država za upravljanje doprinosima članova u okviru zakonskog osiguranja depozita”.
- 102 U tim okolnostima drugi žalbeni razlog treba odbiti kao neosnovan, pri čemu nije potrebno odlučiti o njegovoj dopuštenosti.
- 103 Budući da nijedan žalbeni razlog koji je Komisija istaknula u prilog svojoj žalbi nije prihvaćen, valja je odbiti u cijelosti.

Troškovi

- 104 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika, kad žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. stavkom 1. tog poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.
- 105 Budući da su Talijanska Republika, BPB, FITD i Talijanska središnja banka podnijeli zahtjev da se Komisiji naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela u postupku, treba joj naložiti snošenje troškova.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Žalba se odbija.**
- 2. Europskoj komisiji nalaže se snošenje troškova.**

Potpisi